

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ο.Π. ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 262.

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 280.

A3. α) Λ β) Σ γ) Λ δ) Σ ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} οπότε είναι και συνεχής. Επομένως η g είναι συνεχής στο 0 και ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0^-} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = g(0) \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow \beta = 1$.

Η g είναι παραγωγίσιμη στο 0 οπότε έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{g(x) - g(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{g(x) - g(0)}{x} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\alpha x + e^{-x} - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1 + \ln(x+1) - 1}{x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{\Leftrightarrow \text{DLH}}$$

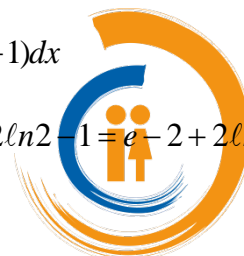
$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\alpha - e^{-x}}{1} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x+1}{1} \Leftrightarrow \alpha - 1 = 1 \Leftrightarrow \alpha = 2.$$

B2. $\int_{-1}^1 g(x) dx = \int_{-1}^0 g(x) dx + \int_0^1 g(x) dx = \int_{-1}^0 (2x + e^{-x}) dx + \int_0^1 (1 + \ln(x+1)) dx =$

$$\left[x^2 - e^{-x} \right]_{-1}^0 + \int_0^1 1 dx + \int_0^1 \ln(x+1) dx = e - 2 + [x]_0^1 + \int_0^1 (x+1)' \ln(x+1) dx$$

$$e - 1 + [(x+1)\ln(x+1)]_0^1 - \int_0^1 \frac{x+1}{x+1} dx = e - 1 + 2\ln 2 - \int_0^1 1 dx = e - 1 + 2\ln 2 - 1 = e - 2 + 2\ln 2$$

Οπότε έχουμε:

$$\int_{-1}^1 g(x)dx + f'(x) + 1 = e - \frac{e^x}{e^x + 1} + 2\ln 2 \Leftrightarrow e - 2 + 2\ln 2 + f'(x) + 1 = e - \frac{e^x}{e^x + 1} + 2\ln 2 \Leftrightarrow$$

$$f'(x) - 1 = -\frac{e^x}{e^x + 1} \Leftrightarrow (f(x) - x)' = (-\ln(e^x + 1))' \Leftrightarrow f(x) - x = -\ln(e^x + 1) + c.$$

Όμως $f(0) = -\ln 2$, οπότε $c = 0$. Άρα $f(x) = x - \ln(e^x + 1)$, $x \in \mathbb{R}$.

B3. Αρκεί να δείξουμε ότι $\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - x) = 0$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x - \ln(e^x + 1) - x) = -\lim_{x \rightarrow -\infty} (\ln(e^x + 1)) = 0, \text{ γιατί:}$$

Θέτουμε $u = e^x + 1$. Όταν $x \rightarrow -\infty$ τότε $e^x \rightarrow 0$, οπότε $u = e^x + 1 \rightarrow 1$. Επομένως

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (\ln(e^x + 1)) = \lim_{u \rightarrow 1} (\ln u) = 0.$$

B4. Η f είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , με $f'(x) = 1 - \frac{e^x}{e^x + 1} = \frac{1}{e^x + 1} > 0$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Επομένως η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . Επίσης

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x - \ln(e^x + 1)) = (-\infty) - 0 = -\infty \text{ και}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln(e^x + 1)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (\ln e^x - \ln(e^x + 1)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln \frac{e^x}{e^x + 1} \right) = 0,$$

γιατί: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} \stackrel{\left(\frac{\infty}{\infty}\right)}{DLH} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x} = 1$, οπότε αν θέσουμε $u = \frac{e^x}{e^x + 1}$ έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln \frac{e^x}{e^x + 1} \right) = \lim_{u \rightarrow 1} (\ln u) = 0.$$

Άρα $f(\mathbb{R}) = (-\infty, 0)$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έστω ότι η f'' δεν είναι 1-1, τότε θα υπάρχουν $\kappa, \lambda \in [1, 3]$ με $\kappa \neq \lambda$ (και έστω $\kappa < \lambda$) τέτοια ώστε $f''(\kappa) = f''(\lambda)$.

Για την f'' ισχύει το Θ. Rolle στο $[\kappa, \lambda]$, οπότε υπάρχει ένα, τουλάχιστον

$x_0 \in (\kappa, \lambda) \subseteq (1, 3)$ τέτοιο ώστε $f'''(x_0) = 0$ ΑΤΟΠΟ.

Γ2. Αφού το σύνολο τιμών f είναι το $[-1, 4]$, προφανώς η μέγιστη τιμή της f είναι το 4 και η ελάχιστη το -1.

Γ3. Το -1 και το 4 ανήκουν στο σύνολο τιμών f και η f δεν παίρνει αυτές τις τιμές στα άκρα του $[1,3]$, αφού $f(1)=1 \neq -1$ και 4 και $f(3)=3 \neq -1$ και 4 . Επομένως υπάρχουν $x_1, x_2 \in (1,3)$ τέτοια ώστε $f(x_1)=-1$ και $f(x_2)=4$.

Γ4. Η f παρουσιάζει στα $x_1, x_2 \in (1,3)$ (και έστω $x_1 < x_2$) ελάχιστη και μέγιστη τιμή και είναι παραγωγίσιμη στα σημεία αυτά, οπότε από το Θ . Fermat έχουμε $f'(x_1) = f'(x_2) = 0$.

Για την f' ισχύει το Θ . Rolle στο $[x_1, x_2]$, οπότε υπάρχει ένα, τουλάχιστον $\xi \in (x_1, x_2) \subseteq (1,3)$ τέτοιο ώστε $f''(\xi) = 0$.

Επίσης η f'' είναι 1-1, επομένως το ξ αυτό είναι μοναδικό.

Γ5. Για την f ισχύει το Θ .M.T. στα $[1, x_1]$ και $[x_2, 3]$, οπότε υπάρχουν

$\xi_1 \in (1, x_1) \subseteq (1,3)$ και $\xi_2 \in (x_2, 3) \subseteq (1,3)$ τέτοια ώστε

$$f'(\xi_1) = \frac{f(x_1) - f(1)}{x_1 - 1} = \frac{-1 - 1}{x_1 - 1} = \frac{-2}{x_1 - 1} \Leftrightarrow (x_1 - 1)f'(\xi_1) = -2 \text{ και}$$

$$f'(\xi_2) = \frac{f(3) - f(x_2)}{3 - x_2} = \frac{3 - 4}{3 - x_2} = \frac{-1}{3 - x_2} \Leftrightarrow (3 - x_2)f'(\xi_2) = -1. \text{ Επομένως}$$

$$(x_1 - 1)f'(\xi_1) - (3 - x_2)f'(\xi_2) = -1.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Τα δυο μέλη της δοσμένης ισότητας είναι παραγωγίσιμες συναρτήσεις ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων και ως πολυωνυμική συνάρτηση. Επομένως έχουμε:

$$\left(f^3(x) - f^2(x) + f(x) \right)' = \left(x^3 + x \right)' \Leftrightarrow 3f^2(x) \cdot f'(x) - 2f(x) \cdot f'(x) + f'(x) = 3x^2 + 1 \Leftrightarrow$$

$$f'(x) = \frac{3x^2 + 1}{3f^2(x) - 2f(x) + 1} > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}, \text{ γιατί:}$$

$3x^2 + 1 > 0$ και $3f^2(x) - 2f(x) + 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, αφού $\Delta = -8 < 0$.

Επομένως η f είναι γνησίως αύξουσα.

Για $x=0$ έχουμε $f^3(0) - f^2(0) + f(0) = 0 \Leftrightarrow f(0) \cdot (f^2(0) - f(0) + 1) = 0 \Leftrightarrow f(0) = 0$

γιατί $f^2(0) - f(0) + 1 \neq 0$, αφού $\Delta = -3 < 0$.

Επομένως η γραφική παράσταση της f διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

Για $x < 0 \Leftrightarrow \overset{f \uparrow}{f(x)} < f(0) \Leftrightarrow f(x) < 0$ και για $x > 0 \Leftrightarrow \overset{f \uparrow}{f(x)} > f(0) \Leftrightarrow f(x) > 0$.

Δ2. Για $x=0$ είναι $f(0)=0$ και $y=0$, οπότε το σημείο $(0,0)$ είναι κοινό σημείο της

C_f και της (ε) . Επίσης $f'(0) = \frac{1}{3f^2(0) - 2f(0) + 1} = 1 = \lambda_\varepsilon$.

Άρα η (ε) εφάπτεται στη C_f στο σημείο $(0,0)$.

Δ3. Η δοσμένη ισότητα για $x=1$ δίνει:

$$f^3(1) - f^2(1) + f(1) = 2 \Leftrightarrow f(1) \cdot (f^2(1) - f(1) + 1) = 2 \Leftrightarrow f(1) = \frac{2}{f^2(1) - f(1) + 1} \quad (1)$$

Θέτουμε $g(x) = x^2 - x + 1$, $x \in \mathbb{R}$. Η g είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} ως πολυωνυμική, με $g'(x) = 2x - 1$. Οπότε έχουμε:

x	$-\infty$	$\frac{1}{2}$	$+\infty$
$g'(x)$	-		+
$g(x)$	↘		↗

$$\text{ολ. ελ. } g\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{3}{4}$$

Επομένως για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι $g(x) \geq \frac{3}{4} \Leftrightarrow x^2 - x + 1 \geq \frac{3}{4}$, οπότε έχουμε

$$f^2(1) - f(1) + 1 \geq \frac{3}{4} \Leftrightarrow \frac{1}{f^2(1) - f(1) + 1} \leq \frac{4}{3} \Leftrightarrow \frac{2}{f^2(1) - f(1) + 1} \leq \frac{8}{3} \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} f(1) \leq \frac{8}{3} \quad (2)$$

Θέτουμε $h(x) = (x+2)f(x) - x^2 - 8x + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

Η h είναι συνεχής στο $[0,1]$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων.

$$h(0) = 1 > 0 \text{ και}$$

$$h(1) = 3f(1) - 8 \leq 0 \text{ λόγω της } (2)$$

Οπότε $h(0) \cdot h(1) \leq 0$.

Αν $h(0) \cdot h(1) = 0 \Leftrightarrow h(1) = 0$, τότε η ζητούμενη ρίζα είναι το 1.

Αν $h(0) \cdot h(1) < 0$, τότε από Θ. Bolzano η εξίσωση $h(x) = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(0,1)$.

Άρα σε κάθε περίπτωση η εξίσωση $h(x) = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(0,1]$.

Δ4. Για κάθε $x \in [1,3]$ είναι $f(x) > 0$, οπότε $E = \int_1^3 f(x)dx = \int_1^2 f(x)dx + \int_2^3 f(x)dx$.

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[1,2]$ οπότε ισχύει $f(x) \geq f(1)$ για κάθε $x \in [1,2]$ και η ισότητα ισχύει για $x=1$, επομένως

$$\int_1^2 f(x)dx > \int_1^2 f(1)dx \Leftrightarrow \int_1^2 f(x)dx > f(1) \int_1^2 1dx \Leftrightarrow \int_1^2 f(x)dx > f(1) \quad (1)$$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[2,3]$ οπότε ισχύει $f(x) \geq f(2)$ για κάθε $x \in [2,3]$ και η ισότητα ισχύει για $x=2$, επομένως

$$\int_2^3 f(x)dx > \int_2^3 f(2)dx \Leftrightarrow \int_2^3 f(x)dx > f(2) \quad (2)$$

Προσθέτουμε κατά μέλη τις ① και ②:

$$\int_1^2 f(x)dx + \int_2^3 f(x)dx > f(1) + f(2) \Leftrightarrow E > f(1) + f(2).$$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[1,3]$ οπότε ισχύει $f(x) \leq f(3)$ για κάθε $x \in [1,3]$ και η ισότητα ισχύει για $x = 3$, επομένως

$$\int_1^3 f(x)dx < \int_1^3 f(3)dx \Leftrightarrow E < 2f(3).$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΒΑΓΕΝΑΣ ΘΟΔΩΡΗΣ – ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ – ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΟΥΛΗ – ΜΑΚΡΗ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ**

